

Ehdotamme, että vanhusneuvosto ryhtyisi toimiin hyvinvointialueen omaishoitajien jaksamisen tukemiseksi ja siinä tarkoituksessa esittäisi hyvinvointialueelle seuraavien palveluiden järjestämistä:

1) Retket kulttuuritapahtumiin ja -kohteisiin

Hyvinvointialue osoittaa vanhusneuvostolle vuotuisen määrärahan, jonka turvin neuvosto tai sen valtuuttama organisaatio järjestää vähintään kerran vuodessa omaishoitajille matkan johonkin maakunnassa järjestettävään teatteriesitykseen, konserttiin tai muuhun yleisötapahtumaan.

Hyvinvointialue kustantaa kuljetukset, mutta muilta osin (pääsyliput ja mahdolliset ruokailut tai kahvit retken aikana) retket voivat olla myös maksullisia. Pelisäännöt on laadittava niin, että myös pienituloisilla olisi mahdollisuus osallistua, tarvittaessa maksuttomasti.

Omaishoitajalla on halutessaan oltava mahdollisuus ottaa hoidettavansa mukaan.

Ehdotamme myös selvitettäväksi, onko hyvinvointialueen mahdollista järjestää retkille lähtevien hoidettaville matkan ajaksi turvallinen hoitopaikka tai yhteistä toimintaa joko hyvinvointialueen omana toimintana tai ostopalveluna.

Retkille voivat osallistua myös yksin asuvat kotipalveluasiakkaat.

2) Säännölliset virkistyspäivät

Hyvinvointialueen kunnissa järjestään säännöllisesti, esimerkiksi kerran kuussa, päivä, jolloin omaishoidon ja kotipalvelujen piirissä olevat henkilöt omaishoitajineen voivat kokoontua virkistyspäivään. Ohjelmassa on ruokailu ja sen jälkeen ohjelmaa – esimerkiksi kulttuuriohjelmaa, luentoja, ohjattua liikuntaa tai muuta toimintaa niin, että omaishoitajat ovat omana ryhmänään ja omaishoidettavat omanaan.

Omaishoitajat voivat myös jättäytyä pois ohjelmasta ja viettää ajan itse päättämällänsä tavalla, esimerkiksi omilla asioillaan, ostoksilla, kirjastossa tai tapaamassa ystäviään.

Ehdotuksen perustelut

Omaishoitajuus on pääsääntöisesti yksinäistä ja sitovaa työtä, josta irrottautuminen vaatii yleensä erityisjärjestelyitä hoitajan tai hoidettavan varallisuudesta riippumatta. Perheet ovat nykyaikana hajallaan ja työikäisten läheisten apua on ani harvoin saatavissa päiväsaikaan.

Omaishoitaja on usein iäkkään hoidettavan iäkäs puoliso, jonka omat fyysiset ja aineelliset voimavarat ovat rajalliset.

Omaishoitajaliiton toiminta ja eri järjestöjen vapaaehtoistoiminta on ansiokasta, ja sitä pitää tukea, mutta – toisin kuin niillä – hyvinvointialueilla on mahdollisuus ulottaa virkistystoiminta kaikkiin alueensa omashoitoperheisiin ja ylläpitää sitä säännöllisesti ja pysyvästi.

Omaishoitajien riittävä tukeminen estää hoitajia uhkaavaa uupumusta ja siten vähintäänkin pitkittää heidän itsensä joutumista hyvinvointialueen palveluiden asiakkaaksi.

Nurmeksessa 10.1.2026

Pirkko Keskinen

toimittaja, eläkkeellä, omaishoitaja
eläkkeellä

puh. 050 444 2666

Anne Piironen

huoltopalvelupäällikkö,

puh. 040 522 4673